

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-02-05

Ärende
TN 2020-1557

Handläggare
Jens Plambeck
08-686 1651
jens.plambeck@sll.se

Trafiknämnden
2021-02-16, punkt 18

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Förslag till yttrande över motion 2020:49 av Kerstin Amelin med flera (V), om livscykelanalyser och miljöcertifiering vid investeringar

Ärendebeskrivning

I motionen föreslås att regionens alla investeringar bör präglas av största möjliga klimat- och miljöhänsyn, både under själva byggtiden och under tiden investeringen är i drift. Ärendet avser yttrande över motion.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt motion 2020:49 av Kerstin Amelin med flera (V), om livscykelanalyser och miljöcertifiering vid investeringar, daterad den 15 september 2020.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta följande.

- 1 Föreliggande förslag till yttrande godkänns och översänds till regionstyrelsens förvaltning.

Förslag och motivering

Kerstin Amelin med flera (V), har skrivit en motion till regionfullmäktige angående livscykelanalyser (LCA) och miljöcertifiering vid investeringar. Alla investeringar bör enligt motionären präglas av största möjliga klimat- och

miljöhänsyn, både under själva byggtiden och under tiden investeringen är i drift, vilket skulle kunna underlättas med stöd av LCA i kombination med certifieringssystem som styr mot minskad klimat- och miljöpåverkan.

Livscykelanalyser

Trafikförvaltningen har som en del av arbetet med att minimera klimatpåverkan från investeringar påbörjat genomförande av klimatkalkyler utifrån ett LCA-perspektiv i större projekt. Livscykelperspektivet är även en central del i Region Stockholms riktlinjer för investeringar. Rivnings- och avvecklingsfaserna är viktiga att få med i LCA för att nå ett mer cirkulärt tänkande i trafikförvaltningens investeringar. Inom detta område finns behov av ett utvecklingsarbete som bland annat tar hänsyn till tidsaspekter, kvalitets- och systemkrav samt garantiåtaganden.

Miljöcertifiering av byggnader

Miljöcertifiering av byggnader och anläggningar med något av systemen Breeam, Leed, Miljöbyggnad eller Ceequal kan i många fall vara positiv eftersom det dels är en tredjepartsgranskning av de miljöåtgärder som genomförs, och därmed en tydlig kvalitetsstämpel. Dels kan en certifiering användas för exempelvis marknadsföring. Breeam, Leed och Ceequal är internationella certifieringar vilket har både för- och nackdelar. En fördel är att de är kända internationellt och är lätta att kommunicera även till parter utanför Sverige. En nackdel är att de till viss del fokuserar på miljöfrågor utifrån en annan viktning än trafikförvaltningen ser som utmaningar för den egna verksamheten, detta gäller framförallt byggnadscertifieringarna Breeam och Leed.

För byggnader är den svenska certifieringen Miljöbyggnad den som enklast skulle kunna appliceras för kollektivtrafikens infrastrukturbyggnader eftersom den till sin struktur väl följer svensk lagstiftning och trafikförvaltningens processupplägg. Miljöbyggnad går också att använda för många av SL:s byggnader utan anpassning. För övriga byggnader och anläggningar är det möjligt att använda Ceequal. I trafikförvaltningens styrande dokument anges redan idag att beslut ska tas i de enskilda projekten om de ska certifieras eller inte.

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-02-05

Ärende
TN 2020-1557
Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

David Lagneholm
Förvaltningschef

Jens Plambeck
Chef Strategisk utveckling

RS 2020-0703

Motion 2020:49
1 (2)Region Stockholm
2020-09-15**Motion av Kerstin Amelin (V) om livscykelanalyser och miljöcertifiering vid investeringar**

Region Stockholm är en stor beställare av vård och kollektivtrafik, men även av ny infrastruktur och nya vårdbyggnader. Alla investeringar bör präglas av största möjliga klimat- och miljöhänsyn, både under själva byggtiden och under tiden investeringen är i drift.

Livscykelanalys eller Life Cycle Assessment (LCA) är en metod för att åstadkomma en helhetsbild av hur stor den totala miljöpåverkan är under en produkts livscykel från råvaruutvinning, via tillverkningsprocesser och användning till avfallshanteringen, inklusive alla transporter och all energiåtgång i mellanleden. Livscykelanalyser ger en bild av en byggnads eller infrastruktursatsnings miljöpåverkan under hela uppförandeprocessen och drifttiden.

LEED och Miljöbyggnad är två exempel på certifieringssystem för byggnader och infrastruktur. LEED är ett globalt system som används för att bedöma projekts påverkan på miljö, klimat och hälsa och certifieringen delas ut på fyra nivåer beroende på i vilken utsträckning projektet uppnår målen. Miljöbyggnad är en svensk certifiering som bedömer byggnaders klimat- och miljöpåverkan samt inomhusmiljö och som finns i tre olika nivåer. Båda certifieringssystemen bygger på oberoende tredjepartsgranskningar.

Vänsterpartiet anser att alla regionens investeringar måste utvärderas ur ett livscykelperspektiv och att minsta möjliga klimat- och miljöpåverkan ska eftersträvas under byggtid och användning. Därför bör ovanstående system tillämpas vid alla investeringar i infrastruktur och byggnader samt vid större renoveringar i befintligt bestånd.

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-02-05

Ärende
TN 2020-1557

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

2 (2)

Mot bakgrund av ovanstående föreslås regionfullmäktige besluta

- att* Region Stockholm alltid ska utföra livscykelanalyser vid investeringar i infrastruktur och byggnader samt vid större renoveringar i befintligt bestånd för att kartlägga projektens klimat- och miljöpåverkan
- att* Alla nya byggnader som byggs av regionen ska certifieras enligt LEED och/eller Miljöbyggnad och minst uppnå silvernivån

Kerstin Amelin (V)

Anna Sehlin (V)